

KEVADIK

NR 3-1935

JF

Kaane- ja esilehelõige — Johannes Feldmann'ilt.

SISU:

- Juhan Tork: Nelipühiks Porkunisse tulijaile.
Johann Köpp: Mõttest teole!
Vilmar Adams: Kõneoskuse õppimisest. Artikkel.
Richard Öunap: Noored ja kutsevalik. Artikkel.
Bernard Kangro: Kevadsonette.
Otto Ibius: Uutele radadele siirdudes. Abituriendele mõtiskeluks.
Johannes Piiper: Varasuvine hommik Vaivara rannal. Loodus-
kirjeldus.
Ilmar Lahesalu: Kirjamees. Veste.
Aleksander Loring: Esperanto ja meie noored. Artikkel.
Karl Allik: Kui päike kutsub. Matkakirjeldus.
Otto Ibius: Karskustöö üliõpilaskonnas. Ülevaade.
Kirjandivõistluse tagajärjed.

Pilte: 2 ülesvõtet Porkunist.

Nelipühiks Porkunisse tulijaile.

Liigume „eluläheduse“ tähe all. Kõrgeimaks väärtuseks olevat elu ise; iga lüli eluahelas olevat sama tähtsusega kui iga teine lüli, iga ülesanne elus samaväärse tähtsusega. Sellepärast — õpitagu elu tundma nii nagu ta on; selleks, et teenida elu — kui kõrgemat väärtust.

Kas mahub aga kogu tõde sellise tänapäeva realismi raamidesse? Või peitub tõtt ka vana Platoni veenetes: voolav elu, kõik meid ümbritsevad nähted ja asjad ei ole muud kui vaid ajutised, hukuvad varjukujud tõelisest ilmast — igavesest ideede ilmast. Mida enam eluline nähe läheneb oma ideele, seda suurem tema väärtus. Iga üksiku nähte, ka inimese, õndsus oleneb sellest, kuivõrd ta suudab harmooniliselt ühineda oma ideega. Inimese hing on pärit ideede ilmast. Kuigi ühinemisel maiseks olemiseks kehaga on hing ahastuses ja segaduses

unustand oma nägemusi puhtaist ideist, on hinges säilind igatsus ideede ilma järele.

Kas ei ole just noorus selle igavesse igatsuse täiuslikumaks kehastajaks?

*

Eesti Noorsoo Karskusliit loodab, et tema poolt korraldetavad suvipäevad omavahelise kokkusaamise, vastastikuse osaduse võimaldamisega on ergutajaks ja jõuallikaks noortele aatesõpradele nende otsinguradadel. Olgu nad ühtlasi tehtud töö järele puhkuseks; pakkugu kosutust ja värskendust igavesse ilu lätted emakese looduse rüpes.

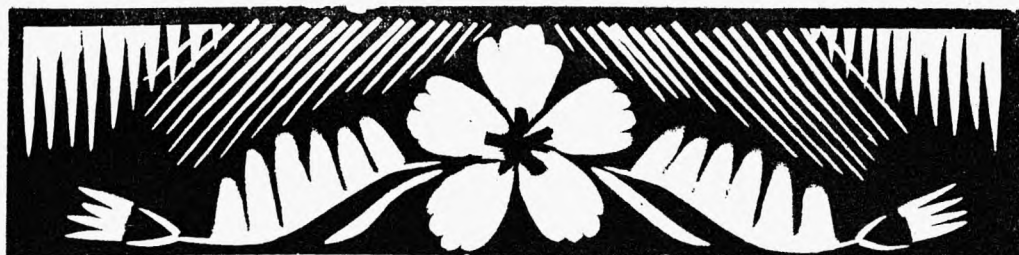
Kõigile ENK suvipäevadest osavõtjatele

tere tulemast!

Tartus, 14. mail 1935.

Juhan Tork.

Ruumipuudusel lükkuvad edasi järgmisse nr.-isse „Aleksander Puškin'i“ järg ja mõned juba laotud noorte luuletused.

KEVADIK

Noorsoo enesekasvatuse ja elureformi ajakiri.

№ 3

XII aastakäik

15. mail 1935

Rektor prof. JOHANN KÖPP.

Mõttest teole!

Palju suuri ja ilusaid mõtteid on kõneldud ja kirjutet meie vabadusest ja iseseisvusest, tema saabumisest ja väärtusest. See on täiesti õige ja loomulik. Kallimaistki varadest tuleb anda tunnistust pidevalt — iseenesele, teistele, et nad kasvaksid ikka sügavamale teadvusse ja haaraksid üha tugevamalt rahva laiemaidki ringe.

Kui mina täna sellekohasel soovil siin sõna võtan, siis tahaksin ma õige lühidalt peatuda ühel tõsiasjal, mida mitte alati küllaldaselt ei hinnata — ma ei mõtle siin sugugi mitte eriti „Kevadiku“ lugejaskonda —, nimelt: mõte viib ja peabki viima te ole. See on loomulik arengukäik. Mõtte ülesanne on viimaks ikkagi panna midagi liikuma, tekitada kujunemisprotsessi, sünnitada elu. Sellepärast on üheltpoolt väga vajalik pidevalt rikastada oma mõttevara, elustada, kasvatada mõttejõudu, teiselt poolt on aga sama tähtis tõmmata sirge joon mõtte juurest tegelikku ellu. On vajalik, et iga suur ja õige mõte saaks teoks teatavas ringiski, olgu see ka väikene, sest elu koosneb viimaks väga paljudest väikestest asjadest ning sündmustest ja kujuneb nende kaudu.

Kui rakendada see mõte Eesti vabaduse ja iseseisvuse teenistusse, siis tähendaks see üksikasjalikumalt üldiselt järgmist:

Iseseisev Eesti vajab alati ustavaid kodanikke — kasvagem seesugusteks nõnda, et harjume olema ustavad igapäevaseski elus ja väikesemaiski asjus.

Iseseisev Eesti vajab igal ajal vastutustundega kodanikke — saagem sellisteks kõigepeält oma otseste kohuste ja ülesannete suhtes.

Iseseisev Eesti vajab ausameelseid kodanikke — sellisteks saame harjutades endid toimima ausameelselt vähemaiski asjus ja suhtuma ausameelselt üksteisesse lihtsamaiski vahekordades.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kellele tõde ja õigus on tõsisteks väärtusteks — (kujunegem seesugusteks sel teel, et aegsasti võidame enestes

valelikkuse ja silmakirjalikkuse ning tõrjume tagasi tungi saada ülekohtu- seks oma kaaslaste vastu.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kes alati vankumatult jäävad oma tööks pidamiste juurde — harjugem nõnda käituma väikesiski olukordades.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kes suudavad ujuda vastu vett, kui see on tarvilik, — harjutagem endid otsustama iseseisvalt.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kes on suutelised tooma ohvrit üldsuse — maa ja rahva — hääks, — kasvatagem ohvrimeelsust igapäeva- seski elus.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kes jõuavad tarbekorral loobuda isegi elust rahva tuleviku huvides — õppigem ja harjugem aegsasti alis- tama isiklikke tarbeid ja nõudeid kõrgematele paleustele.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kelle vaim on vaba himude orju- sest, — alkohol, kired —, kasvagem vabadeks, võideldes aegsasti madala- mate tungide ja ihade vastu.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kelle hing on täis ilusaid igat- susi, kõrgeid aateid, õilsaid püüdeid — kogugem seda kõike endasse aegsasti igalt poolt, kust seda leida: religioonist ja kunstist, kirjan- dusest ja teadusest.

Iseseisev Eesti vajab kodanikke, kellel terve vaim elab terves kehas — tehkem siit tegelikud järeldused oma füüsilise arengu kohta.

Palju ootab iseseisev Eesti kõigilt, iseäranis teilt, noored; palju nõu- deid esitab teile teie enestegi isiklik elu. Kuid need nõuded ja ootused ei jää asjatuks ja nende täitumine ei ole võimatu sellele, kes aegsasti omandab juhtmõtte: mõte on tegu. Eesti iseseisvus on viimases joones teoks saand mõte. Eesti iseseisvuse kestvuse, Eesti rahva tõusu tagatiseks ja kindlustuseks edaspidigi on tema poegade ja tütarde teoks saand mõtted.

Kirjanik VILMAR ADAMS.

Kõneoskuse õppimisest.

Kui „Kevadiku“ toimetaja tuli minu juurde palvega, ma kirjutagu teemale „Kuidas õppida hästi kõnelema“, siis mu esimene impulss oli ettepanek ta- gasi lükata. Sest üks on kindel: trükisõna kaudu ei saa õp- pida kõnekunsti! Võib teada kõik sajandite jooksul kõneoskuse alal ülestähendet reeglid ja siiski mitte osata kõnelda. Teada ja suuta on kaks iseasja. Kõneoskus ei ole aga tead- mus, vaid suude — ja nimelt sotsiaalne suude. Üksi omaette saab sama vähe õppida kõneoskust kui näiteks tantsi- mist või malet või tennist. Parimgi raamat kõneoskuse üle võib ainult tuua juba ammu tuttavat veel kord — ega

midagi rohkemat. Aga nagu keegi pole saand korralikuks viiuldajaks muusikateooria raamatute lugemise läbi, nii ei saa ka kõneoskust õppida kirjateel.

Saab ainult anda metoodilisi näpu- näiteid harjutusviisi kohta või teritada õiget sissevaadet retoorika küsimus- tesse. Ja kuna sellest saadik, kui alga- tasin Tartu Rahvaülikooli juures kõne- kursusi, minu poole alatasa pöörduvad nõu järele rida kõnekursustest huvitet organisatsioon Tartust kui ka maalt, eriti aga õppuringkonnist, ja neis mõttevahetustes kerkivad ikka samad kahtlused ja eelarvused, siis kasutan meeleldi „Kevadiku“ veergusid mõnin-

gate metoodiliste aluste populaaristamiseks ja kõnetreeninguks julgustamiseks.

Kõnelemiseraskused on eriti suured meie vanema põlve juures, kes on saanud hariduse vene või saksa keeles ja kelle verbaalne mõtlemiseühtlus on seega ära lõhutud. Emakeelne kool on kõneoskuse loomulikuks taimelavaks. Kõige loomulikum tee oleks, kui meil juba koolis oleks antud kõneoskusele osa ajast ja hoolest, mis sääls kulutatakse kirjandite valmistamisele ja eesti trükingute ajaloolle. Kui juba me kooli õppekavades oleks ette nähtud kõneoskuse viljelemine (nii nagu see on Prantsusmaal, Ameerikas ja Nõuko-

gude-Venes), siis täiskasvanu oleks meil enam-vähem elava emakeele peremees ja sama kindel vaidluste keerkaikudes kui ka avalikus ettekandes. Siis — ikkagi kummalist — küsimust: „kuidas õppida kõnelema?“ ei oleks üldsegi olemas. Kuid meie kool ja isegi ülikool ei ole veel jõudnud äratundmisele, et kodaniku koolitamine kõnelemises-mõtlemises on tähtsamgi kui enamik sellest, millega täidetakse kooliajal meie peaajud. Kuni see arusaamine lööb läbi, peame end ise aitama.

Kõige otstarbekohasem tee iseõppimiseks on osavõtt kõnekursustest. Seda tunneb rahvas isegi, nagu näitab

Porkuni.

pidev tung sellistele kursustele Tallinnas, Tartus ja maal. See huvi ei piirdu õppuringidega, vaid enamasti on need keset eluvõitlust seisvad mehed ja naised, kes on ära tundnud kõneoskuse tähtsuse. Nii on minu poole pöörnud sooviavaldustega kõnekursuste korraldamiseks mitmed maa haridusseltsid, aga näiteks ka Tartu lendurid. Maa ja taevast! Esimesi kõneoskuse viljelejaid Eestis on olnud Noorsoo Karskusliit; tema poolt traditsiooniliselt korraldatet kõnevõistluste eeskujul on neid eduga peetud ka paljudes koolides. Kõnekursusi on soovitud kauge- maiski maanurkades, kuid neid sageli ei ole juletud käima panna, ekslikul eeldusel, nagu saaks selliseid kursusi

juhatada ainult mõni „kuldsuu“. See vaade on täitsa vildak: kursuste juhataja ei tarvitse ise olla niivõrd häa kõneleja kui andekas ja temperamentne pedagoog.

Kõnekursuse kordaminekus lan- geb pääraseks mitte kursuste juhata- jale, vaid õppijate kogule. Iga kõnekursus on niipalju väärt kui ta osavõtjaskond. Kui juhatajal läheb korda rakendada küllalt tööõõmsaid inimesi tõsiseks ühistööks, milles är- kab ehtis arvamistevahetus, siis on kõnekursus juba õnnestund. Ja sellist osadust organiseerida on võimalik igal- pool. Muidugi ei saa iseõppija sule- tud õppuringis niipalju ja nii mitme- külget äratust kui näiteks Tartu Rah-

vaalikooli kõigile avatud kursustel, kust on juba läbi käind sadad kõnehuvilised kõigist rahvakihtidest ja kus mitte üksi juhataja, vaid ka edasiõudnute kaader tagab retoorilise analüüsi asjatundlikkust; aga igalpool, kus leidub kümnekond õpihimulist, on võimalik mõne organiseerimisvõimelise kooliõpetaja või vanema kaasvõitleja juhtimisel avada kõnekursus. Ma ei kahtle, et kui üks juhtiv keskoht võtaks ette vastava aktsiooni, siis varsti kogu meie maad kataks tihe kõneklubide võrk. Ja siis eesti kõnekultuur tõuseks järsku euroopalikule kõrgusele, sest eestlasel on väga arvessevõetavaid eeldeid hääks kõnemeheks, eriti moodsas — asjalikkus — mõttes.

Meie rahva iseloomule nii omase asjalikkuse poole püüdku iga kõnering. Minu kogemused näitavad, et eriti õppurkonnas on kõneoskuse suurimaks vaenlaseks kirjandus, kirja-keel, kõne tarbetu keerustamine. Hää kirjutis on kõnena alati halb. Elavkeelne lause peab mõjuma paari sekundi jooksul, kuna aga kirjutet lauseid võime tarbekorral uurida korduvalt, — juba sellepärast hää kõnestiil peab vajaduslikult erineva hääst kirjastiilist.

Sama lihtsustamisnõue maksab ka kõneringi juhataja teoreetiliste seletuste ja ka publiku käsitamise kohta. Siingi tuleb eeskätt mitte keerustada,

vaid lihtsustada, et aidata õpilast üle psühholoogilisest „surnud punktist“.

Kui tuhatjalgselt — valmis — küsiti, millise jalaga ta esmalt astub, siis see ei saand üldsegi enam käia. Hiljuti üks tuntud Tallinna arst kirjutab terve raamatu algava kõneleja suurimast vaenlasest „esinemispalavikust“, kus sellest vabanemiseks soovitatakse isegi psühhoanalüüsi. Noh, on olemas hoopis lihtsam ja ka kindlam abinõu: kes korra esinemispalaviku läbi põeb kõnekursusel, sel pole see enam hädaohtlik.

Kõnekursus peab andma osavõtjaile mitte surnud reeglistikku, vaid isiklike kogemuste varu. Teoreetiline osa õpetab hindama kõnemeest: kuidas ta tahab mõjuda, milliseid vahendeid tarvitab, millist mõju saavutab ja mispärast. See retooriliselt teritet kõrv on kõneoskuse esimene aste. Siis tuleb see teooria ja näidete varal teritet tähelepanu juhtida võimalikult vara iseseisvate kõnekatsete juure, asjaliku kontrolli all. Miski ei vii nii kergesti edasi kui õpilase isiklik kogemus, et ta on edukalt sõna võtnud. Järgnev ikka teravnev puhastustöö üksikasjade kallal ei kalluta enam edasiharjutajat, kui ta on üle saand oma „surnud punktist“. Sest nagu ujumist õpitakse ainult vees, nii õpitakse kõneoskust ainult kõneldes.

See ongi kõneoskuse A ja Ü.

Tartu Kutsenõuande Büroo juhataja RICHARD ÖUNAP.

Noored ja kutsevalik.

Paljud meie noortest on kevadel nagu rändurid, kes on läbi matkand elutee algosa ja seisatavad nõutult teelahkmel; senikäidud tee on lõpul, edasi aga jaguneb ta mitmesse harru, mis erinevais suundades viivad kaugele — küll nähtavasse, ent siiski tundmatusse. Millist teed mööda edasi minna? — Selle küsimuse õige lahendamise teeb paljudele noortele ras-

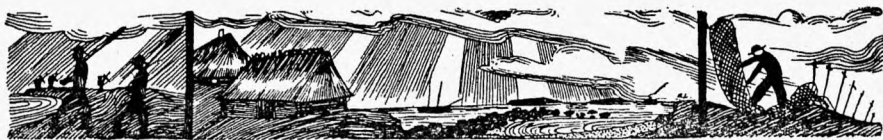
kusi; kuid seejuures ei tohi otsustamisega kaua viivitada, sest kestev ja nõutult paigalseisimine võrdub tardumisega, tagasiminekuuga või eluvankri rataste alla jäämisega. Samuti ei tohi ka „hää õnne pääle“ edasi minna, sest eksiteil käimine põhjustab ainult aja ja energia raiskamist. Küsimuse otsustamiseks ja õigeaks kalkuleerimiseks on vajalikud töölevastav ja asjaomased

andmed. Kuidas ja kellelt saada neid andmeid? Milliseil põhimõtetel teostada elukutse valik? Nende küsimuste selgitamisel olgu noored teadlikud neis nõuetes, mida tõsielu üles seab: iga väärtusliku kodaniku ülesandeks on teotsemine ühiskonna eduks, ja seejärel peab iga kodanik valima vaid oma võimetele ja omadustele vastava elukutse, milline tarvilik ühiskondlike väärtuste ja hüvede loomiseks.

Paljusid noori nõustavad otstarbekalt elukogenud vanemad, kes omi lapsi põhjalikumalt tunnevad ja üsna hästi võivad neile kätte juhatada sobiva elukutse, pidades silmas laste võimeid ja ka üldist tööturu seisukorda. Samasuguse väärtusliku nõuandmisega tulevad toime ka paljud õpetajad, kes omi õpilasi aastate kestel on lähemalt tundma õppinud. Kus puudub nõustamine vanemate, hooldajate või õpetajate poolt, sääl tulevad noortele abiks kutsenõuandeesutised, kuid kahjuks pole need kõigile meie noortele kättesaadavad — asuvad kaugel. Sageli leiavad noored ise õige lahenduse, vastavalt oma võimetele ja sisetungile. Kuid paljud noortest seisavad nõutult tuleviku ees ja paljud — mitte tundes iseennast ega kutse olu — hakkavad küll hoogsalt edasi rühkima, kuid hiljem järgneb õhulosside kokkuvarisemine. — Eriti hädaohtlik on viimane tee, mis toob raskeid pettumusi ja nõuab sageli inimeselt elugi. Normaalselt arenend noor võib kõlvuline olla kasulikuks teotsemiseks ühel, teisel või kolmandal kutsealal, ent mitte säärasel alal, milleks puuduvad tal võimed. Elukutse valitagu vastavalt andekusele ja tervislikule seisukorrale. Igasugused eelarvamised „peenest“ ja „mustast“ tööst heidetagu kõrvale, sest iga töö on aus, mis tuleb ühiskonnale kasuks. Ja teatagu, et

igal elukutsel on omad hääd ja halvad küljed. Sellepärast vaadeldagu tõsi-asju ikka kahest küljest, nõnda nagu nad just on, — ärgu nähtagu ainuüksi seda, mida näha tahetakse. Kui noor on valind oma võimetele vastava elukutse, on seda põhjalikult õppind ja töötab korralikult, siis toob see kutse talle rahuldust ja võimaldab elu ülalpidamise. Osav töömees ei karda töötaolekut, ta on võistlusvõimeline ja oskab ka iseseisvalt töötada ning leida tööd sääl, kus kutsevalikuga ebaõnnestund kaaskodanikud tööd ei oska leida.

Elu on mitmekesine ja võimalusterikas; elu ei tammu paigal, kuid liigub edasi üha kasvava tempoga; vanad varisevad manalasse ja noored peavad astuma asemele. Tööd jätkub kõigile, on vaid tarvis ära näha, kus töö tegijat ootab. Töö ei lase end narrida, ta nõuab tegijalt asjaomaseid võimeid ja tõsist suhtumist. Töö on elu sisu. Aga noor, kes omab hääd üldharidust, olgu saatusele selle eest tänulik, kuid ärgu arvaku, et ainuüksi raamat ja sulg ka edaspidi peavad jääma tema tööriistadeks. Üldharidus ei määra alati veel elukutset, seda määravad ka erianded ja tervis. Paljud hää üldharidusega noored võivad osutada asendamatuks töömeesteks emakese-maa harimises ja õpitavais käsitöis. Nii mõnigi küsib: kas selleks õppisin keskkoolis, et hakata käsitööd tegema? — Selline küsija olgu uhke oma haridusele ja teadku, et haridus on meie rahvusliku iseseisvuse tähtsaimad pante, mis ei keela tegemast ausat tööd ükskõik millisel töötaja eriandele vastaval kutsealal. Kuid ainuüksi üldharidus pole veel elukutse määraja; ja haridust ei saa olla kunagi liiga palju. Inimene õpib hällist hauani.

Kevadsonette.

VARAKEVADINE.

*On lumi sõnajalad sõõrdu magand,
neid veretab kesk palukvarte haljust.
Ning karusambla mättaid tõuseb valjult
ja selgelt joovikvarte rea tagant.*

*Tõmp paluäärne pedak tukub vagalt,
kui põuda-ootvast loobumiste kaljust
saab toitu tema võrikjuurte paljus,
ning liivakadak nährikas ja kagar.*

*Kuid madal pajupõõsas nagu ask
on värskeks pesnud enda külmas vihmas.
Ja päike kahvatu kui valge vask.*

*Veel kevad magab lumepõngal keras,
ta luitund värve löövad nagu rihmad
umbrahe külmad sinkjasvalged terad.*

KEVADINE.

*Soe päike kisub rohu kulu-varjust
ning haljast vinet tõmbab üle puude.
Rõõmvärsket rukkiorast vilab tuulde,
noor võilill pervel valikollast karjub.*

*Ju uhkab lepavaske kinguharjult
ja pronksituhm on salvand kase huulde,
uupaats on ootavate utesuude
jaoks valmis saama punamustiks marjuks.*

*Lai koovitaja niidu kohal laugleb,
kui avat värav laiub vari. Tõmbleb
hoovihma tuulesasit lõngu kaugel.*

*Kui oleks suu mul võlgu linnusülge,
pikk lauluräästa vidin justkui õmbleb
mind selipidi noore rohu külge.*

OTTO IBIUS.

Uutele radadele siirdudes.

Abituriendele mõtiskeluks.

Aastaid tagasi kõneles keegi noor-
soo- ja karskustegelasi, et see tee, mis
viib noorsookarskusliikumisest täis-
kasvanute karskusliikumisse, on mä-
gine tee, kus kaovad paljudki neist,

kellega kord koos matka alustet.

On kevad ja paari nädala pärast
jõuab jälle hulk noorkarsklasi oma
matkal teelahkmele. Keskkool ja seni-
sed seltsilised jäävad selja taha ning

nooruk vaatab ringi uue tee ja uute matkakaaslaste järgi.

Paljudele on see tähendand ühtlasi hüvastijätu noorsookarskusliikumise- ja paljudele üldse hüvastijätu karskusliikumise, sest mäginne on see tee...

Karskusliikumine tähendab uue tee rajamist, uue tee rajamist ühiskonnas ja iga üksiku inimese elukorralduses. Olete noorusaastail karskuringes ja muis noorte organisatsioones läind seda uut teed mööda, olles veendund, et see tee viib valgusele, elamisrõõmule, täisväärtuslikule elule, täisväärtuslikule ühiskonnale.

Porkuni.

jõudu, mis viib inimese üha lähemale tema kõikide võimete tippsaavutusile.

Kui siiski see tee on olnud mäginne tee, siis arvan ja tean, et mõnedki noorkarsklased on jäänd keskkooli lõpetamisel karskusliikumisele võõraks seepärast, et nad pole olnud teadlikud neist võimalusist, mis on olemas karskusliikumises edaspidigi kaasalöömiseks. Olgu neile siinkohal vihjatud.

Need noored, kes lähevad otse ellu, leiavad endale tegevusvõimaluse mitmesuguseis rahvanoorsoo ja täiskasvanute karskusorganisatsioones. Mõlemad neist põevad just juhtivate jõudude puudust. Ja kui neid veel üldse olemaski pole, mis oleks sääll loomulik, kui et keskkooli lõpetand noorkarsklased asuksid nende loomisele!?

Nüüd seisate siis teelahkmel. On neid, kes lähevad ellu, ja on neid, kes kavatsevad edasi rühkida teaduse ja kultuuri haritippude poole. Ja seisate teelahkmel veel selleski mõttes, et kas minna edasi karskusliikumise teed või valida enamuse laiaks ja avaraks tallatud karjatee.

Tahaksin uskuda, et igatsus tänasest väärtuslikuma inimese ja ühiskonna järgi ei kustu teis kooli seinte vahelt välja astudes. Tahaksin uskuda, et see igatsus kasvab elus puhuvate vastutuulte ja raskustega heideldes võimsaks kultuurtahteks, mis toob maailma enam valgust ja enam elu-

Ärge jääge ootama kutseid ega palveid, vaid astuge ise ligi ja asuge võitlejate esiridadesse. Kandke sinna kaasa noorsookarskusliikumise elujatavalt rõõmsat ja optimistlikku vaimu ja üldist kultuurtahet.

Tungige ka muisse kultuurorganisatsioonesse ja tehke säällgi karskusmeelsus iseendastmõistetavaks.

Ja teie teised, teie, kes siirdute Tartu jätkamaks õpinguid? —

Olge teadlikud sellest ise ja teatage kaaslasilegi, et siin ootab teid alati üliõpilaskarskusliikumine. Eesti Üliõpilaste Karskusühendus ja Akadeemiline Karskusühing vajavad teie nooruslikku energiat ja pakuvad omalt poolt teile nii mõndagi. Siin on teil võimalus süvendada teadmisi karskust ja kultuurküsimumis, tegevndada kars-

kusveenet, leida kodust seltskonda ja saada vanemalt kaasvõitlejailt näpunäiteid õpingute korraldamiseks, mida vajab iga noor üliõpilane.

Mõnelegi noorkarsklasele on Eesti Üliõpilaste Karskusühenduse (omavahel nimetame teda EÜKÜ ehk veelgi lihtsamalt ÜKÜ) ruumid juba tuttavad sellest ajast, mil ENK ettevõtteil Tartus olles leiti neis ühiskorterit, aga teisedki leiavad nad kergesti (Eesti Karskusliidu maja alumisel korral). Tartu

tulles ärge unustage neid taas ülesotsimast.

Milline elu neis ruumes valitseb, sellest on juttu tänases numbris teisel — ülevaates üliõpilaskarskusliikumisest.

Ja lõppeks veel, millistele radadele viibki meid elu, „Kevadik'ule“ jääme ikka ustavaks! Tema kaudu peame sidet üksteisega, tema abil hoiaime ühtlase suuna eriteedel matkates — ühisele eesmärgile.

Prof. JOHANNES PIIPER.

Varasuvine hommik Vaivara rannal.

Kell oli pool kolm, kuid päike juba tõusnud. Taevas oli absoluutselge, idas viinkollane, peene pika halli pilveribaga. Vali läänetuul sasis rannajärsakul emaleppi ja painutas köömlite ja koerputkede valgeid sarikõisi. Meri oli rahutu, valgete vahuharjadega. Horitsondi kollakad, roosakad, lillakad õrnad värvid kontrastisid raudhalli laheveega. Päikese vari sätendas sula kullana lainetavas merevees. Rannajärsaku sangleppade hiigelvarjud katsid kogu roheline aasa maja ümber ning osa mustavast kesakünnist, kus talvike laulis. Kõik see paistis lahtisest suvila aknast. Loodus kutsus. Asjata oleks olnud vastu panna. Tõusin, läksin välja.

Kastetilgad särasid lugematute pärlidena rohulibledel. Tasa kohaval kuusel sirtsus põldvarblane. Aed-põsaliinu madalad melodilised salmikud kuuldusid ranniku lepavõsast. Kihulased surusid toomingapõõsas tuulevarjus. Õitsevad naadid, koerputked, kõrvenõgesed ja nurmikud ärkasid ööpukusest. Pruunselg-põõsalind laulis üksikul toomingal keset lillekirjut niitu. Siin valendas koerputk ja köömel, kollendas kibetulikas, kõristiheini ja nõiahammas, punetas aas-ristikhein. Kaarjad murdlained kohasid märjal rannaliival. Allikad nirisid veisejälgedest läbisõtkutud sinisavil. Lõu-

nataevas helendas kahvatu kuusirp. Ta sarved vaatasid lääne poole. All rannal hüüdis liivarüüt.

Meretuul paitas kastikute ja nurmikute pruunsametisi õisikuid ja painutas nende saledaid varsi. Rannanõmm oli lilla lõhnavast liivateest ja kuldne mahlakast kuketarjast. Üksik õitsend võilille valge, ümmarik, õrn pääke väris viil meretuule käes nagu ainuke kastikki, mille lammas noppimata jätnud. Kaks halli varest talitlesid liivateest lillal kingul. Lähenesin, ei läindki ära; lähenesin veel, tõusid vastumeelselt ja jätsid lamama lihast narmendava verise kontлуу.

Sammusin kasteniiskel liivanõmmel, mis tikitud lambajälgedega, kus kolletand kastikud värisesid ja kuhu rannamännik heitis pikki varje. Männikus aga hõiskas metsvint ja sirtsus hall kärpsenäpp. Vanadel düünidel haljendasid käharad meremännid, mil tuul juured liivast paljaks puhund. Nad olid pool-küllakile, nad kummardasid maa poole, nagu otsiks nad siit abi. Kuketarja kuldseid tähtsilmi säras mustjasruugel, niiskel düüninõlval. Helerohelise kadaka all varjas end longus põisrohi.

Puust, nõtkuv jalgsild viis üle oja. Pruunikas vesi niris tasakesi jututades üle läikivate raudkivide. Ta oli omale sügava voodi uuristand. Look-

leval kaldaprofiilil paistis all rohekas kembriumi sinisavi, kõrgemal valvakas tuhkpeen fukoiidliiv. Lumivalged vahukobarad värisid roigaste ja männi-juurte taga, mis vaba vee voolu takistasid. Ojavuln ja tuulekohin seltsis tumeda merehäälega. Käosulase laul oli terav ja selge. Äkki üllatas mind liirutaja lühike sirin ja surmlikkurb kutsehüüe. Kõrgel glindiveeru võsas võistlesid ägedalt mustpää-põõsalind ja salulind. Veel kõrgemal, põlluveerul glindipääl kajas talviku hommikulaul.

Hõre männikualune punetas kõhnast tulioblikast. Siin ja säääl valendas üksik tähthein ja maasikaõis. Püramiidselt kuusevõralt hüüdis kuuse kävilind, glindivõsas klõbistas väike lehelinnuke. Nautisin veetlevat püstloodset vaatevälja lõiku. Raske oli ütelda, mis oli ilusam, kas kõrgel helesinised taevalaigud merimändide kähara ruugekoorese oksastu ja hallroheliste okaskahlade vahel või alamal olev sügavsinine merivöö, kus tekkisid ja kadusid valged vahukroonid, või üsna all männikualune muru, kus heleroheline päikeseküllus võistles tumedate männivarjudega.

Võimatu oli mitte imetella käharkrooniseid merimände, neid vabadusest, valgusest ja meretuultest vormitud puid. Lühikesel, jämedal hallil lõhkend korbaga tüvel imelikud madujalt kõverad oranžvärvised oksad, mis kaugele vilusse mereõhku sirutet. Mõnesse tüvesse oli halastusetu käsi isegi astmed raiund ja mõnel ülemeelselt tuleriita põletand.

Meremändide taga mereranna veerul uinus alandlik kalamehe majake ja selle kõrval kõikusid tugipuil pikad hallid kalavõrgud. Nüüd värises ja sätendas päikese vari sineval veteväljal hõbevalgeis värvides. Mõodus väikese suvila siluett, glindiveeru lohkus ja pruunid teerajad, mis madudena rohelisest glindinõlvast alla looklesid. Eespool oli tasane niiske karjamaa, kus ainult kibetulikas kollendas ja loomadest puutumata heinkasvude kõrred kõikusid. Hall vares tõusis, ta lennu-

pilt paistis pigimustana heledal taeva-põhjal. Glindi kohal lõõritas põld-lõoke. Pikad liikumatud varjud katsid karjamaad. Neid heitis kaugem kuuserohke merimännik, kuhu nüüd jõudsin ja kus valgus ja varjud olid tüsiliseks keerustikuks põimitud. Siin kõlas helirikas kvartett, millest osa võtsid metsvint, salulind, käosulane ja mustpää-põõsalind. Kariloomad olid rohelse kingu pehmesse niiskesse pinda sügava liivase teeraja sõtkund, mille veerul õitses valkjaslilla liivatee. Teerada viis alla orgu, mille raudkivisel põhjal vulises vihmast paisund oja. Astusin sammaldand raudkividel üle oja. Sammal oli niiske ja smaragd-rohelne. Mustjad kalakesed liikusid noolkiirelt kristallselges vees. Põhjakallakus ja kivid põhjustasid veepinna vahelduvat vormi, voolukiirust ja heli. Päikesevalgus värises virvendavas vees ja helendas liivase põhja ränikristallides. Oja kohal rippusid rasked kuuseoksad, mille tippudel kolletasid närt-sind tolmukõied. Ojakeerul unistasid helerohelised sõnajalad. Kuusel laulis käosulane. Ta laul oli väga eristet ja selle teravad klarnetihelid kontrastisid mustpää-põõsalinnu flööditoonidega, mis tulid glindivõsast. Salulind hüüdis, ta hüüdis haruldaselt õrnalt.

Kõrgmets kuusest ja männist oli levind glindikaldale. Metsaalune haljendas noorist kuusist ja sõnajala ning kõrvenõgese puhmaist. Hallil krobelsel männitüvel liikus tasa kõikuva oksa vari. Kuusetüves nägin raiutud haava, mis oli põletet mustaks. Haava tahmasel laigul hiilgasid tsitriinkollased vaigutilgad. Osa vaiku oli pika piimase soruna punakashalli koort mööda alla juurteni valgund. Metsvint, salulind ja mustpää-põõsalind laulsid ikka veel. Läbi tumeda merekohina kõlas kuusekävlinnu güp-güp.

Roheline lame nõlv viis purunend glindiservalt alla rannaliivale. Mõodusin sellest ja tulin kibetulikast kollendavale legendikule. Kuulsin tasast hirnumist ja nägin kena sälgu, kes kikkis kõrvul mu poole sammus. Ta paistis olema pettund, et ei leidnud

minus peremeest, kuid laskis end siiski sõbralikult silitada.

Naabermännilt kõlas halli kärbse-näpi terav hoiatushüüd. Kas kartis ta, et keegi viib ta hobuse ära ja meelitab seega ka hulga kärbseid kaasa, mis ju tema maiusroog?!

Lahkusin sõbralikust sälust ja töt-tasin nobedasti edasi üle pigimustade mutimullahunnikute ja urbseks uuristet murupinna. Otse eespool haljendasid karjamaad ja niidud, mis roostetand okstraataedadest olid jaotet osadeks. Paremal pool kahises lopsakas sangleppade võsa, mille vaigused lehed tuhandete peeglikestena päikese säras hiilgasid. Pahemal pool värises ja sätenas silma ulatuseni avar sinine Narvalaht.

Valisin otsemaks teeks nõorsirge raudtee tammi, mis karjamaist ja niitudest läbi löikas. Tulid mitmed mulgud laotada ja jälle üles laduda. Raudtee tammi keskosas vaheldusid korrapäraselt haljendavad kääbusorud ja kingud, veerudel aga läikisid kristallselge veega kraavid. Aegamööda kerkis pind niiskest heinamaast kuivaks liivanõm-meks, kus lõhnas liivatee, kollendas kuketari ning nõiahammas ja roomas valgeõiene ristikhein. Idapool oleva männiku müür heitis oma pika varju lillekirjule nõmmepinnale.

Kõrgele glindi veerule ilmusid musta- ja valgekirjud veised ja määgiv

lambakari. Selgelt ja teravalt kõlas karges hommikuõhus veiste amumine, lammaste määgimine ja karjakellade helin. Ettevaatlikult ja aeglaselt liikusid nad kaljust rada mööda alla söödamaale. Karjalapse käskivad ja tõredad hüüded ning kutsika kilkamine täiendasid seda imelist, kuid siiski nii kodust ja tuttavat karjakontserti.

See oli kolmas rannamets alates Kannuka ja Perjatsi rannalt, kuhu jõudsin. Too suur, pidev, päämiselt okasmets ulatab idasihis Udriani. Ta algus esines pehme, liivase pinnaga männikuna. Hingasin ahnelt tugevat vaigulõhna, mida liivasel nõlval lebavad männikäbid ja okkad päikese paistel välja õhkasi. Roheline vint häälitseis hoiatavalt ja napilt, kuna kaks, kolm metsvinti tõhusas lauluhoos võistlesid. Glindi poolt kuuldus väikese põõsaliinu katkendiline kädin. Talvik algas laulu, kuid ei lõpetand. Hallid kärbsenäpid mändidel sirtsusid ikka valjemini.

Kell näitas viis. Otsustasin rohtund luitel noorte mändide vahel pisut puhata. Uhkelt ja vabalt seisavad noored mändid ja tõstavad omi tugevaid latvu jahedasse mereõhku. Paistis, nagu igatseksid nad kiirelt kasvada vanade mändide kõrguseks, kellede käharad võrad pikal ruugel tüvel taevasinal haljendasid. Meretuul mängis

ILMAR LAHESALU.

Kirjamees.

Hommikul, kella kaheksa paiku, kui Mustika Kusti oma poeukse avab ja ta abikaasa Leenu uksele ilmub — piimanõudega kolistades, tuleb ka esimene kunde. See on pesunaine Juuli Seenetreial naabrimajast, hüüdnimega Pesu-Juuli.

„No tere's kah! Tere hommikust!“ kiljatab ta kohe, kui näeb Leenut, ja kobib piimalännik käes trepist üles.

„Tere, tere!“ vastab Mustika Kusti piimaplekule toetudes, „kas teie Mihkel tuli koju õige või, eila õhtul tuli üks niisuke tuhtendist meesterahvas siia kanti?“

„No jeh! tuli teine jah eila õhtul!“ vastas Juuli ja läks näpuga nina nuusates poodi, kus Leenu juba leti najal ringutas.

„Mis siis ka läheb?“ küsis see harjund kombel, ehkki ta väga hästi teadis, mis Juuli igal hommikul viib: liiter piima ja pool kilo leiba.

Kuid täna ütleb Juuli: „Kaks liitrit piima ja kilo sepikut, meil jo täna kaks inimest!“

Kui ta piima ja sepiku kätte oli saand, toetas ta rinnuli letile ja nõudis veel: „Kümme poognat valget paberit! — niisugust kunturi oma, mitte pakkimis-paberit!“

„Mis sa sellega teed?“ päris Leenu. „Ega mina ise kedagist, aga poiss jo tahtis! Tea mis roomani võitlemine see pidavat tulema, — mis mina nüüd vana ja

pruuni samblükukahla, mis ripnes vana männi karbasel tüvel. Kui mõnus oli lebada päikesepaistel ja vaadelda, kuidas raudspilgas tassis männiokast, kärbsed soojal kännul mängisid ja kihulased karges hommikuõhus surusid. Merekohin paisus ja vaibus, tõusis ja langes, kuid ei vaikind hetkekski. Ranna poolt kuuldus halli varese kraaksumist ning kõrges kuuse ladvas vilistas ja hüüdis lauluräästas.

Rändasin jälle edasi vanade metsas-tund liivaluidete poole, mis suurte loo-kadena paekalda ja mereranna vahel asetsesid. Kuival nõmmel, luite jalal helendasid väävelkollased käokannu-sed. Nad paistsid kaunitena oma kuuskja kujulaadi ja punakasruuge lai-guga õrnal õiekarikal. Luite nõlva oli vanasti katnud kõrgmets, millest tun-nistasid vaid hallid kännud. Kuid noo-red männid, mis siia istutet, hakkasid juba kände katma, Männivõsas häälit-ses kadakatäks (huut-täk). Lihavad lillpajud polnud veel omi õisi lahti löönd. Habraste põld-sõnajalgade vahel kõikusid peentel kõrtel lookastevarte läikivad õisikud. Lookleva luite turjal männivõsas ja rohupuhmastus peitus teerada, mille varsti üles leidsin. Ka-redate lehtedega limukavarred jooksid risti ja põiki üle tee ning takistasid edasiliikumist, nagu teravokkalised kibuvitsapõõsadki. Luite merepoolsel küljel leidsin hõredaid mustikapuhmi.

Siin ja sääl ilutses üksik karelehtne sarapuupõõsas. Noorte kaskede vaigu-sed lehed hiilgasid nagu peeglikesed. Madalate kuuskede latvu koormasid lillakaspruunid kábikahlad. Sääl, kus luide tegi järsu pöörde mere poole, haigutas ta küljel sügav org, kust noorte mändide, leppade ja pihelgate ladvad ülespoole kerkisid.

Üsna lähedal laulis oma lühikest, karmi laulu pruunselg põõsalind. Kaugemalt kostis puukiuru meeldiv liirutamine. Haava nahksed lehed vä-risesid nagu palavikus. Lohukese vee-rul, kust välja juuritud haruline män-nikänd, oli esimene lillpaju omad pur-pursed õied lahti löönd. Jõudsin luite merepooldsesse ossa, mida kattis puu-tumatu kõrgmets. Siin kattis luite pinda punakas käolina ja hiilgelehine palukas. Kõrgel kuusevõras häälit-ses salk kävilinde. Teerada oli kadund. Laskusin luitelt alla. Oru põhjas vu-lises kristallselge oja, mille kaldal unistas üksik mets-tõrvalill. Värske vaigulõhnane sild viis üle oja. Siit-kaudu läbis metsa liivane vankritee. See tee viis vaikesse metsatallu, mis asetses üsna mere lähedal, kesk põlist männi- ja kuusemetsa. Oli kuulda siisikest, leevikest, kuusetihast ja kävi-lindu. Pöörasin mererannale. Lahte piiras hiigelkaarena lepavõsa ja selle taga põline okasmets. Võtsin istet punakal rändrahnul ja kuulasin lai-

harimata inimene sellest tean, aga nagu ta midagi seletas. Ja veel noobli au-innast... —!“

„So—oh!“ ehmatas Leenu. — „No jeh, ta ka ju nüüd tudent või mis, võib noobli küll välja virutada. Aga Juuli, seda ma ütlen sulle, see peab siis ka hea paber olema, millega noobel välja tuuakse. Ega sa mujalt niisukest paberit saa, Tarvita-jate Ühisuses ka ei ole!“

„No, miks ei ole!“ hüüdis Juuli umb-usklikku nägu tehes, „see ikka nagu suu-rem kauplus ja — ega see paber suuremat midagi ei loegi, vat see loeb, mis minu poeg sinna peale sehkendab!“

„No ega nooblit ikka igasuguse pabe-ri-ga välja ei anta!“ ulatas Leenu paberirulli Juulile.

Järgmisel hommikul viis Juuli uue rulli paberit.

„Kas poeg saab sul siis roomani val-mis ka? Palju seda paberit sinna iki lä-heb?“ küsis Leenu.

„Sa oled iki loll! Põle sul neist vai-mukultuura asjadest kedagist arusaamist.“

„No-noh!“ tegi poe-eit sõjakalt, „keda sa tuled söimama! Kas ma põle risti-inimene või? Vaata, ei anna sulle paberit ka enam, tehku poeg oma rohman valmis kuda tahes! Kirjutagu seina peale kui tahab!“

„No ega teil üksi paberit ole!“ ähvar-das Juuli.

„Kui sa mujalt tood, küll sa siis näed, et selle paberiga sa ei näe nooblit nagu oma kukalt!“

Juuli tegi nüüd teist juttu: „Kus mu poeg kohe nüüd kange kultuura inimene! Pidas mulle suure jutluse kultuurast ja käskis mindki akata elama kultuura ini-

nete kurblikku laulu. Raskelt veeresid rohekad lained ruugele rannaliivale. Lainete harjad olid rohekaspruunid, orgudes aga peegeldus taevasina. Kaugel merel, liivaleetel kroonisid laineharju hõbedased pärjad. Rannaliival murdusid vood lumivalgeks vahumasiks, mis peente jugadena kihisesed tagasi voolas. Siledaks lihvitud rändrahnud lebasid uhuliselt*) soojas rannaliivas. Mõned neist olid inimese kõrgused. Mõnel neist kuivasid hallid puunotid, mida lained rannale heitnud

*) uhuliselt ~ korratult, segamini.

ja hoolas käsi kokku korjand. Rahu-
tult loksusid rohekad lained punaste
kaljupankade vahel. Vahel peksis laine
kivi, vahel suudles teda õrnalt, vahel
kallas ta üle, nagu tahaks ta ära läm-
matada. Kõrgele pritsis kihisev vaht
ja langes peene vihmana punasele
rändrahnule. Märjad kivid sätenda-
sid nagu hiigelteemandid soojal päi-
kesepaistel. Kaua vaatlesin veetlevat
lainetemängu ja kuulasin vangistavat
laulu, milleks ühines meremühin ja
metsakohin.

ALEKSANDER LOORING.

Esperanto ja meie noored.

Ajalugu on huvitav teadus, säält
kuuleme möödunud sajandite elust,
kuuleme asjust, olukorrist ja teadusist,
mis tänapäeva inimesele tunduvad sa-
geli naiividena, absurdidena. Mõnigi
noor on endas mõelnud: kuidas see
inimsugu vanasti nii arenematu ja
„pimedusega löödud“ oli? Aga kas
ei mõtle järgnevad põlved meist sa-
muti? — Seda ei taheta uskuda.

Keskajal elas tuhandeid munki
vaid selleks, et kirjutada ümber raa-
matuid — nad kirjutasid kogu elu.

Trükikunst vabastas mungad sellest
„käsitööst“, ja nüüd — 400 aastat hil-
jem — ei jõuta enam niipalju lugeda
kui trükitakse. Kui palju tuhandeid
veo- ja sõiduriistu ning tööabinõusid
on läind muuseumi, kõikjal on masi-
nad, aur, elekter, raadio. Room on
saand Tallinnale tänapäeval lähemale
kui oli seda poolesaja aasta eest Tartu.

Kõik liigub kiirtempo. London,
Pariis, Room, Moskva pole meile enam
tänapäeval kaugused, sest raadios või-
me kuulda, mis sündis sääl minut ta-

mese moodi. Seletas igasugu naljakaid
asju. Esteks ma ei saand äste aru, vaat-
tasin et lollakas teine!“

Nüüd tegi poe-eit rõõmukisa: „No
vat seal on su tuhteeritud poeg! Vii See-
valdi! Eks ma rääkind sulle küll, et ära
lase minna. Meiegi Oskar ütles kohe, kui
alkkooli lõpetas, et ei enam edasi lähe.
Kui rohkem õpid, võid lolliks minna. Et
ega riik muidu kuus aastat käsi koolis
käia; küll see ikka juba paras norm on!
Mis üle selle, see on pahasti. Sellepärast
ta enam kimnaasiumi ei läindki!“

„Ega ta sellepärast siis kohe tobe ole,
kui vähe naljakat juttu ajab! Teie Karla
ajab vahest palju lollimaid asju suust
välja. Siis tema peab olema ju puru loll!“

„Ah meie Karla! Ah minu Karla!“
niuksus poe-eit vihasealt, „jah, meie Karla
räägib küll, aga ainult siis, kui juua täis
on! Ja see ei loe!“

Paaril päeval viis Juuli veel paberit,

siis tuli vaheaeg. Kuuldi ainult niipalju,
et Juuli poeg oma „rohmani“ juba võistlu-
sele oli saatnud.

Hulk aega pärast seda ilmus Juuli
ühel pühapäeva hommikul Mustika poodi
ja viskas piimanõu kolinal letile. Leenu
tuli ja asus piima mõõtma. Juuli pani
käed põlle alla ja nõjatus letile. „Kas teie
eila õhtast seitungi lugesite?“ küsis ta
otsekohe.

„Mis siis uudist? Kas sõda lahti või?
Kas jälle jaaplane tuli vene kallale?“ eh-
matas Leenu soolasambaks.

Ja Juuli pomises vastuseks: „Palju
hullem!“

Leenu sai nüüd täiesti aru, et midagi
tõsist pidi olema; ta lükkas elutoa ukse
lahti ja karjus oma Kustile: „Mis sa mõ-
kerdad seal! Midagi sa ka ei tea! Jaap-
lane olla jälle sõdima akand!“

„Mis, mis?“ lendas Kusti poodi ja
käratas Leenule: „Ah jaaplane jälle sõ-

gasi. Ainuke tänapäeva „hiinamüür“, mis seisab paigal, on — keel. Eriti raskes seisukorras keele suhtes on mõne-miljonilised väikerahvad, kelle haritlased peavad õppima paratamatult mitu võõrkeelt. Kui palju aega, kui palju vaeva kulutetakse selleks. Tegelik elu aga näitab, et enamik meie keskkooli lõpetajaist ei valda ühtegi võõrkeelt, hädavaevalt osatakse lugeda, kirjutamisega ollakse juba hädas ja keskustelust ei tule midagi välja.

Ometi on aga leitud juba keeleküsümuse lahendamiseks tee, s. o. rahvusvaheline keel — *esperanto*, mille õppimine loomulikkude keeltega võrreldes on sama lihtne, kui raamatute trükkimine võrreldes kirjutamisega. Senine praktika on näidanud, et kui algkoolis kahe aasta jooksul õpetada võõrkeelena esperantot, siis kõnelevad seda algkooli lõpetanud vabalt.

Maailmas on leidund alati „uskmatuid Toomaid“ ja kahtlejaid ning iga uut leiutist on võetud vastu teatud skepsisega, aga need on siiski võitnud. Noortes on alati olnud usku edusse, uuendustesse, leiutistesse — olgu neil seda ka esperantosse, kuni vanad veel kõhklevad.

Mitte üksi traataed ja meri ei takista meie noori ulatamast kätt naa-

berhõimudele ning liitlastele, vaid meie ühised kokkutulekud on võimatud seepärast, et me ei mõista üksteist. Esperanto võimaldab aga siin väljapääsu, esperanto saagu ühiskeeleks ja läbikäimisvahendiks esmajoonel lähemate naabritega. Aastaid on ehitet „soome silda“ ja loodud teiste naabritega liidulepinguid, kuid paberile jäävad need seni, kuni meie noored ei leia ühist keelt, ei saa ühiselt kokku tulla — pidu- ja tööpäeviks.

E. N. K. on korraldand juba aastaid suvipäevi, milledest aga viimaseil aastail on osavõtt langend. Kas pole selle põhjuseks noorte oma leigus ja ideede puudus, mis kannaks noori ühistel töö- ja pidupäevadel!? Senised E. N. K. suvipäevad, mis on olnud seni ainult Eesti noorsoo kokkutulekuks, võivad aga esperanto abil muudatuda eeskätt Eesti, Läti ja Soome noorsoo ühisteks päevadeks. On vaid vaja hääd tahtmist, algatust ja jõudu, ning selleni võime jõuda mõne aastaga.

Noored kõigis kesk- ja kutsekooles ning teistes Liitu kuuluvais organisatsioonies, kes teist tunneb huvi esperanto vastu või on juba esperantist, katsuge kohapääl korraldada esperanto kursusi, pöörduge kas kohaliku esperanto seltsi poole (milliseid pea igas

dib?! Aga ruttu pane piimaliitrile sent juurde! Sõja aeg!“

Nüüd puhkes Juuli naerma, võttis saladusliku näoga põlle alt lehe välja ja ütles poe-omadele, kes hiirvaikselt juurde olid tulnud, sest nad aimasid, et Mihkliga midagi on olnud: „Kas mede Mihkel põlnd kange poiss või?! Auind tuli mis kärises. Kui minu Mihkel juba ühe rohmani kirjutab, siis see ka kohe auinna toob.“

Nüüd kogus Kusti end ja ütles: „Aga see on ju kõigest kolmas auind.“

„Ah kolmas!“ tõstis Juuli sõjakalt häält, „aga kas need auindajad või jürid ka õigust tegid? No seda ei olnud! Mihkelgi ise ütles, seal olla puhas kokkumäng!“ ja Leenule: „vaata, pudree on ka lehes!“

„Aga see ei ole ju teie Mihkli nägugi, ja sel põle ju Mihkli nimegi all“, ütles Leenu.

Nüüd läks Juuli lausa marru: „Ah põle

nime all! Ah sa arvad, et ei passi siia! Noh ma ütlen teile, see on Mihkli noorepõlve pilt. Ükskord laadal võetud, kui ta puubuse seljas istus. Kas sa arvad, et teie Oskari larhv oleks siia paremini passind? No ilma peal! Ma arvan, et masinad põleks niisukest korillat siia trük-kindki!“

Nüüd pahvatas Kusti: „Kes on korilla? Kes on korilla?! Ütle veel kord seda, sa vana ahv!“

Juuli põgenes poest. Kuid Kusti kuulis poodis kuidas ta juba trepil pooditulejatele vatras: „Näe pilt! Näe minu Mihkli nimi! Mihkel Seenetreial'i teos „Revoluutsiun“ — kolmas auind ja kolmkümmend tuhat senti! Kas see põlegi minu Mihkel või!? Kas ma põlegi Juuli Seenetreial, sündind Julie! Ah?!“ Siis ei kuuldud poes enam midagi, sest poe Kusti oli ukse hirmsa hooga kinni virutand, nii et klaasid ukstes purunesid.

linnas) või E. N. K. Esperantotoimkonna poole, kes katsub kõigile soovidele tulla võimaluse piirides vastu.

Kaasnoored, sütitame esperanto-

tuled ja asume tööle, ning paari aasta pärast peame naaberrahvaste noortega ühiseid suvipäevi!

Õpilane KARL ALLIK.

Kui päike kutsub. *)

I

Luugiaugust sissepiiluv päike äratas mu. Avasin silmad, haigutasin ja tahtsin eredale valgusele selja pöörata, kui äkki meelestus, mis päev täna on. Haigutus jäi iseenesest pooleli ja kargasin istuli. Ja muidugi, Kall oli juba all: padi oli põigiti üle roovlati, lina ja tekk moodustasid mingisuguse gordioni sõlme ja ta pidžaama oli poodud, pää alaspidi, laastuserva külge. Aga vara pidi veel siiski olema, muidu oleksin end pidand leidma kustki sirelipõõsast, nagu ükskord laadahommikul, kui jäin kauemaks magama. Kükitasin luugiaugule ja uurisin päikest: vara oli jah — puhkas ju tuliketask alles karjamaaservas kõrgete haabade alumisel oksil, et võtta hoogu päevaseks teekonnaks. Udu oli aga juba maha langend: sireli-lehtedel särasid lihvitud mägikristallid ning sõstrapõõsad ja rohigi olid üle külvatud kallihinnalisest pärlest. Aga vilu oli. Läksin peagi lõdisedes tagasi, vahetasin oma ajutise Aadama ülikonna kultuurinimese rõivaste vastu, ja ronisin mööda kägisevat redelit alla taluõuele. —

Küll aga rohi on paljale jalale varahommikul külm! Hüpeldes kui metskits jõudsin ukseni ja lipsasin kähku tuppa. Kall — aluspükstes, trikoosärgi ning vihmamantli väel, improviseeris viiulil ainetel: „See Mäetsa talu“, öde palistas ninarätti ja ema oli ametis pesukuhjaga, mis pidi kujutama meie reisigarderoobi.

Varsti mängisime kordamööda viisi ja öde laulis refrääni. Ent taas pöördus me hing „helide vallast“ ta-

gasi sellesinatse maamuna reaalsusse, sest köögist tungisid värsked sealihad aroomid läbi ahta ukse peretuppa. Pöörasime nagu komando järele pään köögi suunas. Kall, kelle käes oli parajasti mängukord, viskas viiuli tagaskätt minema ja putkas pikil sammel kööki. Viil maandus õnnekombel padjakuhilasse. Mina aga katsusin, et Kallele järele sain. Ta istus juba köögis raiepakul, tükk liha käes, ja seletas vanale sulasele, kes tulnud heinamaalt pererahvale hommikul mahaunustet joogivett tooma, kuidas siia Kobinsaare külla moodne tuuleveski ehitetavat. Noolisin minagi endale säriseva pruuni lihakantsaka värsked leivakannikaga ja alustasin pruukosti. Kall aga seletas sarnasust lennukipropelleri ja moodsa veskitiiva vahel, selgitas tuulejõu kasutamise protsente ja muud keerulist värki, mis jäi, ma loodan, kõigile tumedaks. Lõpetand lihatüki ja sellega ühes ka teadusliku kõne, märkas ta, et „leivalatt“, mis kuulus lihakantsaka kõrvalehammustamiseks, oli alles puutumata laual. Kuid klaas piima päalerüüpamiseks — ning söönd oligi mu pikk ja kõhn sõber.

Köögis oli vaikseks jäänd, sulane oli ka tasakesi minema kõhmind. Ka Kall kadus varsti läbi avatud köögiukse.

Ema seletas mulle tasasel häälel veel kord, et me liiga ruttu ei ajaks, külma vett ei jooks palava nahaga, tuuletõmbuse kätte lakka magama ei heidaks, rattaid ei laseks ära varastada, asju maha ei unustaks, et me korralikult sööksime ja magama lähem-

*) ENK s. a. kirjandivõistlusel (nooremas rühmas) I kohale tulnud töö.

sime. Lubasin kõik teha, mis mu võimuses, et matk korralikult teostuks; lubasin talle kirjutada niipea ja tihti kui vähegi võimalik. Ema heitis mulle pool-kahtleva ja pool-kiitva pilgu, tahtis nagu veel midagi lausuda, sääl aga ilmus korraga Kall toole tõugates ning jalgadega kolistades ja kirus mind, et nii palju „puugin“ — rüüpasin parajasti järelejäänd piimatilka. Ei jõudnud endale kaitsekõnet pidama hakatagi, juba haaris Kall mind särjivarukast ja tiris õue poole. Jah, et tema näitab, kuidas tulevad asjad raamile siduda. Osav oli ta igatahes. Kinnitasime koguka varustuse puldan-kottidesse, mis said sisule vaatamata võrdlemisi saledad ja nägusad. Riie-tusime veel nõuetekohaselt ja — siis oli juba kõik korras.

Ei tea, mis see oli, kuid sõiduvai-mustus langes korraga nulliks. Kõik oli korras, rattad läikisid üha kerkivas päikesekullas, pambud olid seotud, mütsid peas — aga ei liikund jalad ega käed, olime kui aheldet rohelisele maakamarale. Sääl aga surusin alla kõik esiletükkiva, et mitte teha emake-sele raskeks niigi juba rõhuvat lah-kumistundi ja katsusin ütelda rõõmsa häälega hääd aega, aga ei tea, kui hästi ta küll välja tuli. Kall, ime küll, oli ka nagu tardumuses, ärkas äkki, hüü-dis nägemiseni ja siis pääsime nõia-võrgust. Kall tegi oma hiilgenumbri: hüppas eeljooksvale rattale tagant selga ja pühkis minema, ma lõin käima heinakõrrest „abimootori“ ja ka läks sõit lahti. Vaatasin taha, — mu vahva emake naeratas mulle ja lehvitaskäega — hääd teed.

Varsti alustasid rattakodarad oma monotoonset laulu ja maantee lookles kollaka lindina läbi hommikuse päikesekulla. Me ei vaadand enam tagasi.

II

Nii siis olime jälle koos, meie, igasuvised lahutamatud rändurid. Igal kevadel, kui päike hakkas jälle üha kõrgemalt ja kõrgemalt taevavõlvil ujuma, löi meis kohisema taltsutamatu

mustlasveri, midagi nagu kiskus välja vabasse loodusesse, vastu sätendavale päikesele, avaratele seiklustele. Õieti polnud meie iseloomudes ju suurt sarnasust: Kall kärjitu, familjaarne ning avameelne, hüplev ja pääliskaudnegi, mina seevastu rahulikum, juurdlevam, tagasihoidlikum. Ka vanuselt ja „seisuselt“ läksime paljugi lahku. Ta pidi järgmisel aastal gümnaasiumi lõpetama, mina aga nühhkisin alles kolmanda klassi pinke. Ta isa oli ühe tähtsama riigiasutise direktor — mul lihtne ametnik. Aga üks oli, mis meid ühendas — ühine tuline ning vaba hing, mis nõudis palju päikest, palju õhku ja avarust.

Sõnatult kadusid kilomeetrid, möödusid metsad ja põllud, mõtlikud talumajad ja undavad telefonipostid. Olime süvenend enesesse, kumbki tasakaalustas oma ülevoolavaid tundeid, mida tekitas vaba õhk, särav päike ja meile nii armas muusika — rattakodarate undamine. Jälle vaba, jälle kuulub meile kogu maailm. Kuis sätendab päike ja kuis voolab silmade eest mööda lõputu panorama.

Lennates möödus esimene etapp. Varsti hakkas paistma metsatuka tagant pikk ja peenike korsten, nagu oleks põrgu perenaine pistnud sukavarda läbi maakamara. Jõudsimegi pisikeste alevimajadeni. Kaks lõputut musta jutti näitasid raudteejaama olemasolu. Pikk korsten oli nüüd üsna lähedal — see oli muidugi meierei. Päätanaval ühiskauplus, juukselõikaja ja apteeker, tänava lõpul raudteejaam — see oligi terve alevi elu ja ilu. Istusime jaamaesisele pingile, ja nüüd algas kibe kirjutamine — mis nähtud-tuntud, tuli kohe paberile pista, egas teinekord enam aega pole. Nõutasime endale jaamakontorist postitemplid — neid põrutab uhke ja tähtsa näoga noor ametnik meie päevikute alles puhas-tele lehtedele. Haarasime siis uuesti oma läikivad sõbrad ja ahhoi! — nägemiseni selle maanurgaga.

Nii sõitsime terve päeva. Vaatlesime maastikku ja kihutasimegi vahel, peatusime vallamajus ning raud-

teejaamus ja meile tekkis üha rohkem musti ning rammusaid postitempleid. Päike, see aga põletas armutult ja pani peagi higi tilkuma. Rühkisime ja pühkisime, ent lõppeks loobusime sellest kui kasutust toimingust. Tirisin pintsaku seljast ja minu nõuande pääle viskas Kallgi oma kuue pakiraamile. Ja nii surusime edasi — värsked õhk vilistamas kaenla-aukudes. Aga kui miski hakkab kiusama ega ta siis niipea ei lakka: peagi tilkus higi uuendet jõul. Kall soovitas nüüd loobuda igast kitsendavast hilibust, aga katkestas kohe särki ülepää kiskumise, kui ma talle meelde tuletasin, miks me ülemineval aastal 4 päeva ühe ta sõbra juures olime — Kall oli terve päälelõuna sõitnud trikoo väel ja õhtul kael ning käsivarred... võite isegi arvata, mis nendega oli. Jõudnud vilusse metsatukka, hüppasime ratastelt ja suundusime võssa ning minut hiljem sirutusid 4 paljast jalga rohelisel murul. Nosisime lahti moonakotid ja kinnitasime keha, pääle nilpasime Kalli termospuudelid hädä, jahedat teed. Nüüd oleks pidand järgnema uinak, aga meel oli liiaks erutet esimese matkapäeva võludest. Ot-sisime paunast võrkpalli naha ja Kall puhus ta ühe ropsuga täis, katsus näpuga palli kõvadust ja tahtis veel puhuda. Pistiski kummijupi uuesti suhu ning võttis hingamiseks hoogu — korraga käis veider pouhh! ja Kalli põsed

venisid peaaegu sama suureks kui oli olnud äsja pall. Volksas mulle vihase pilgu ja puhus siis, nii et juuksed tõusid päälael püsti — aga sai ka seekord hää kõva palli! Tagusime seda kuni ära tüdinesime. Sirutasime siis kehad sirgu ja päästsime keelepaelad valla. Oi neid lugusid, mis me sääls siis vestsime! Naljakaid ja lõbusaid, jubedaids ja õudseids, anekdoote õpetajaist ja koolivendadest — kord mina, kord tema — nii tundide kaupa. Kui lõppeks jälle ümbritsevasse maailma tagasi tulime, hakkas õhk juba vilumaks ja varjud pikemaks muutuma. Andsime veel rattakummidele „lõhna“ ning taas vurasid maanteel kaks väsimatut jalgratast, nüüd aga juba vile ja lauluga. Surusime tublisti, et tagasi võita kaotet aega — pidime õhtuks jõudma Kalli koolivenna juurde öökorterisse.

Metsad muutusid ikka tumedamaks ja sinakamaks, punakaskollane päikeseketas heitis viimaseid kiiri hingavale maale ja õhturahu hoovas karge tuulena üle haljendavate väljade. Kõlasisid karjakellad ja karjaste huiked, haukus mõni koer ja ammus lehm, pikalt ning rahulikult. Kuldketas aga uppus siis äkitselt värvidemerre ja üle sinava taevaranna jooksis viimased surevad helgid. Algasid rohutirtsud oma õist meloodiat, ikka surr, sirr... pikalt, monotoonselt.

(Järgneb.)

OTTO IBIUS.

Karskustöö üliõpilaskonnas.

Üliõpilaskonnas hoolitsevad karskustöö eest päämiselt Eesti Üliõpilaste Karskustühendus (EÜKÜ) ja Akadeemiline Karskustühing (AKÜ).

EÜKÜ hooleks on jäänd vastava kokkuleppe kohaselt enam kasvatuslik töö intensiivse sisetgevuse näol, kuna teaduslik uurimistöo ja laiematele hulkadele määratud avalikud ettekanded kuuluvad AKÜ-le.

Möödünd aastal olid EÜKÜ tähtsamateks tegevusvahenditeks huviohtud, õpiring, omavahelised koosviibimised.

Huviõhtuil (arvult 9) oli tavaliselt kavas referaat karskus- või mõne muu huvipakkuva küsimuse kohta, laulu, muusikat, deklamatsioone ja lõpuks seltskondlik osa. Huviõhtuist osavõtt oli võimaldet ka mitteliikmeile.

Karskuskasvatustlik õpiring, millest osavõtt on kõigile uusliikmeile kahe semestri jooksul sunduslik, korraldati koos Eesti Noorsoo Karskustiiduga ja sellest võttis osa lisaks EÜKÜ liikmeile veel õpilasi Tartu keskkoollest. Õpiring teotses „Noorsooorganisatsioonide-Juhis“ avaldet töökava järgi. Peeti

10 koosolekut, kus kanti ette kokku üle 40 referaadi. Koosolekud kujunesid elavaks ja huvipakkuvaks kõigi osavõtjate aktiivse kaasatootamise tõttu.

Omavahelisi koosviibimisi teelaua ja seltskondliku osaga korraldati pool tosinat. Huvipakkuvamad neist: aastapäev, mardi- ja vastlaõhtu ja jõuluõhtu jõulumehe ning kingitustega.

Sügisel peeti auliikme prof. M. J. Eiseni mälestusõhtu ja võeti osa „siniselillepäeval“ karbikorjandusest. Kevadel korraldati abituriientidele Tartus ja mujal koosviibimisi, kus neid tutvustati ülikoolitöö oluga.

Mitmekülgse tegevuse võimaldasid oma ruumid, kus on ühtlasi lugemislaud, raamatukogu, klaver ja mõningaid mänguvahendeid. Ruumid leidsid elavat kasutamist. Pea alati võis siin leida kaasvõitlejaid ajalehti lugemas, kooronat või klaverit mängimas, mitmesuguste probleemide üle vaidlemas jne. Kaks korda nädalas koguneti siia suuremaarvuliselt korraga: kesknädala õhtuti üldkoosolekule, huviõhtule või omavahelisele koosviibimisele ja pühapäeva lõunati õpiringi koosolekule.

Võrdlemisi intensiivse sisetgevuse

kõrval on EÜKÜ inimesed leidnud aega kaasateotsemiseks muiski üliõpilasorganisatsioon, E. Karskusliidus, E. Noorsoo Karskusliidus ja mujal.

EÜKÜ juhatuses olid: esimees O. Ibius, abiesimees H. Sarv, sekretär Ö. Sõster (hiljem R. Taubel), abisekretär R. Taubel (hiljem H. Reitsnik), laekur B. Labi, majajema H. Unt, abi V. Kaal, majajasa A. Loring, abi V. Muld, arhivaar S. Adamson.

AKÜ selleaastane tegevus on piirdunud karskusküsimuse uurimistöödeks kolme stipendiumi määramisega — koos Eesti Karskusliiduga.

Uurimistööde teemadeks määrati ja stipendiaatideks valiti: 1) Alkohoolikute parandamise võimalusi ja kogemusi sel alal välismaal — Dr. V. Üprus, 2) „Kohalik keeluõigus välismaal ja Eestis“ — H. Pello ja 3) „Võitlus alkoholi joogija müügikohtadega Eestis 1900—1918“ — O. Ibius.

Juhatuses: mag. A. Elango, O. Ibius, H. Sarv, mag. V. Ernits, V. Niilus, S. Sinimets ja J. Sõster.

Kirjandivõistluse tagajärjed.

I Nooremas rühmas. Võistlusele saabus 10 tööd, neist 6 matkakirjeldust ja 4 noorte alkoholismi põhjuste käsitlust.

Žürii (koosseisus: G. Reial, A. Anni ja F. Olup) otsustas I auhinna (10 kr. — kirjanduses) vääriliseks tunnistada märksõna „Boheemlane“ all sisse tulnud matkakirjelduse „Kui päike kutsus“. Sama autori poolt esitet „Noorte alkoholismi põhjustest“ peeti ka häaks tööks, kuid auhinnad n. ö. koostati (viimatimainitud töö eest eri auhinda ei määratud.).

II auhinna (6 kr. — kirjanduses) otsustati välja anda 2: märksõnaga „Kivila“ esitet „Matk ümber Vigala“ ja märksõna all „Aktivist“ saanud „Noorte alkoholismi põhjustest“.

Ümbrikkude avamisel selgus, et vastseteks laureaatideks osutusid:

„Boheemlane“ — Karl Allik, Tallinna I Poeglaste Gümnaasiumi (Realkooli) III-h kl. õpilane;

„Kivila“ — Oskar Loring, Velise algkooli Karskusringi Vilistlaskogu liige;

„Aktivist“ — Leo Randmaa, Tallinna Gustav-Adolfi Keskkooli III-b kl. õpilane.

II Vanemas rühmas: Töid üldse 5, neist 3 teemale: „Mida sisaldab tänapäeva noorte aatemaailm?“ ja 2 — „Karskusveene elujaatava maailmavaate osana“.

Žürii (koosseisus: A. Koort, A. Elango, E. Kubjas, G. Kink ja H. Mark) otsuse kohaselt jäeti I ja II auhind välja andmata. III auhinna (10 kr. — kirjanduses) vääriliseks tunnustati märksõna „Ergo“ all saanud töö „Mida sisaldab tänapäeva noorte aatemaailm?“ ning märksõna „Philander“ kandev kirjutis — samale teemale.

Märksõna „Ilm“ all esitet „Karskusveene elujaatava maailmavaate osana“ sai ergutusauhinna (Al. Elango, Noorsookarskustöö Eestis).

Ümbrikkude avamisel selgusid tulemused:

„Ergo“ — Hilda Grauberg, Narva Linna Ühisgüm. õpilane;

„Philander“ — Jaan Ora, Tallinnast;

„Ilm“ — Ilmar Hanson, Põltsamaa Ühisgüm. IV kl. õpilane.

„Kevadik“ nr. 4-ndas lühikirjutisi hindamiskomisjonide liikmeilt ja laureaatide pilte.

Eesti Noorsoo Karskusliidu VII noorsoo suvipäevad.

9.—11. juunini s. a. Porkunis.

KAVA:

- Pühapäeval, 9. juunil —
- Kell 18.00 A v a a k t u s j a t u t v u m i s õ h t u.
1. Avakõne — koolijuhataja ENK esimees J. Tork.
 2. Muusikalisi ettekandeid ja deklamatsioone.
 3. Seltskondlik osa.
- Kell 22.00 L ö k k e t u l i. Korraldab Rakvere Skautide Maleva.
- Esmaspäeval, 10. juunil —
- Kella 10.00—12.00 R e f e r a a t k o o s o l e k.
1. Sisemise kultuuri süvendamisest — koolinõunik G. Reial.
 2. Tervisrõõmu teedest — dr. A. Luha.
- Kella 16.00—18.00 K i r j a v a h e t a j a t e l i i k m e t e k o n v e r e n t s.
1. Konverentsi rakendus.
 2. ENK kirjavahetajaliikme tegevusülesandeid maal — õpet. K. Praakli ja üliõp. A. Klad.
 3. ENK kirjavahetajaliikme tegevusülesandeid linnas — adv. F. Huik.
- Kella 20.00—23.00 E t t e k a n n e t e - õ h t u.
- Kavas muusikalisi ja dramaatilisi ettekandeid ning kõne: Noorkarsklane rahva teenistuses — üliõp. H. Pello.
- Teisipäeval, 11. juunil —
- Kella 10.00—12.00 R e f e r a a t k o o s o l e k.
1. Elujaatav ja eluküllane karskus.
 2. Koolikooperatiivide enesekasvatuslik tähtsus.
- Kella 14.00—20.00 Ü h i s m a t k E b a v e r e m ä e l e.
- Kell 21.00 L a h k u m i s õ h t u.

Teated.

1. Suvipäevad on HSM Koolivalitsuse poolt lubatud 13. V s. a. ja toimuvad Porkunis, Riigi Kurtummadekooli ruumides koolijuhatajate R. Summeri ja J. Tork'i vastutusel.
2. Suvipäevast võivad osa võtta kõik Liidu liikmed-organisatsioonid ja üksikliikmed, teised Liidu juhatuse loal.
3. Osavõtjad registreerugu kuni 5. juunini Eesti Noorsoo Karskusliidu büroos (Tartus, Gustav-Adolfi 18—2), teatades järgmised andmed: 1. ees- ja perekonnanimi, 2. aadress, 3. kus koolis õpib või millisesse org-i kuulub, 4) kas soovib ühiskorteri. Registreerimise juures tuleb tasuda registreerimismaks — 50 senti. Registreerunud saavad kohapääl osavõtumärgi.
4. Osavõtjad, kes selleks soovi avaldavad, saavad maksuta ühiskorteri 8.—11. juunini. M a g a m i s r i i d e d k a a s a v ö t t a ! Kõik ühiskorteriisoliigid peavad alistuma ühiskorteri kodukorrale.
5. Suvipäevast osavõtjaile on loota 50% hinnaalandust sõiduks raudteel. (Hinnaalandust soovijad registreerugu 5. juunini ENK büroos, Tartus, kust neile saadetakse vastav plankett, mis tuleb näidata ette lähtejaamas, kus lüüakse sellele lähtejaama pitsat. Tagasisõidul saab Tamsalu jaamast selle tunnistuse põhjal priipileti).
6. Tähtsamail rongidel ollakse jaamas vastas.
7. Suvipäevade büroo asub 8.—12. juunini Porkunis, Riigi Kurtummadekooli ruumides. Enne seda tuleb kõigi järelepärimistega pöörduda Liidu büroosse Tartus.

„Kevadik“ ilmub — 6 nr.-it aastas. Tellimishind $\frac{1}{1}$ a. 75 s., $\frac{1}{2}$ a. 40 s., üksiknr. 15 s.

Väljaandja: Eesti Noorsoo Karskusliit. Vastutav toimetaja: dr. phil. Alfred Koort. Tegevtoimetaja: Friedrich Olup. Toimetuse liikmed: Johannes Feldmann, Otto Ibius, Eduard Kubjas, Helgi Puusepp, Oie Sõster (toimetuse sekretär). Toimetuse aadress: Tartu, Gustav-Adolfi t. 18—2, postk. 86, telefon 404.

G. Roht'i trükk, Tartus 1935.